

AT-06

Ver 2.1

Wegtransport

HISTORIEK VAN HET DOCUMENT

Versie en datum van goedkeuring	Reden van revisie	Draagwijdte van de revisie	Uiterste datum van toepassing
0.0 03/07/2008	Vereenvoudiging van de structuur	Volledig document	01/01/2009
2.0 06/07/2012	Actualisatie naar aanleiding van de publicatie van een nieuwe versie van de Gids Diervoeders, waarbij in het bijzonder rekening werd gehouden met de wijzigingen op het niveau van de wetgeving m.b.t. transport van diervoeders	Volledig document	06/07/2012
2.1 21/10/2016	Nieuwe lay-out	Volledig document	21/10/2016

Inhoudstafel

1. TOEPASSINGSGBIED	4
2. BASISPRINCIPES INZAKE REINIGING EN DESINFECTIE	4
2.1. REINIGINGSREGIME A (DROGE REINIGING)	5
2.2. REINIGINGSREGIME B (REINIGING MET WATER) OF C (REINIGING MET WATER EN REINIGINGSMIDDEL)	5
2.3. REINIGINGSREGIME D (REINIGING MET WATER + REINIGINGSMIDDEL + DESINFECTIE)	5
2.4. UITWERKING BASISPRINCIPES (VOOR REINIGING EN DESINFECTIE) EN VALIDATIE	6
2.5. KEURING EN BEPROEVING.....	6
3. TRANSPORT VAN DIERLIJKE BIJPRODUCTEN DIE NIET BESTEMD ZIJN VOOR MENSELIJKE CONSUMPTIE OF PRODUCTEN DIE DEZE BEVATTEN	6
3.1. ALGEMEEN	6
3.2. BIJZONDERE BEPALINGEN	7
4. SECTORALE REINIGINGSPROCEDURE NA EEN TRANSPORT VAN DIERVOEDERS DIE BEPAALDE DIERLIJKE BIJPRODUCTEN BEVATTEN	10
4.1. TOEPASSINGSGBIED VAN DE PROCEDURE	10
4.2. SECTORALE REINIGINGSPROCEDURE	10
5. KEUZE VAN REINIGING EN VOORBEELDEN	11

AT-06 : Wegtransport

1. Toepassingsgebied

Dit document is bestemd voor ondernemingen die diervoeders en andere producten bestemd voor diervoeding transporteren, zowel voor eigen rekening als voor rekening van derden.

Het document gaat dieper in op het reinigen en ontsmetten van de laadruimte alvorens een product dat bestemd is om aan dieren te worden gevoederd, te kunnen laden en transporteren (cf. punt 2).

Bijzondere aandacht wordt besteed aan de toepassing van de wetgeving betreffende transporten van niet voor menselijke consumptie bestemde dierlijke bijproducten of producten die deze bevatten. Dit wordt besproken in punt 3 en 4 van dit document.

Het specifieke geval van transport van gemedicineerde diervoeders wordt behandeld in punt 13 van het document « AC-02 - Productie van diervoeders » en in het document « AT-13 - Procedure voor het gebruik van een fijndoseertoestel ».

Met uitzondering van deze specifieke gevallen beschreven in de wetgeving wordt voor de meerderheid van de transporten geen bepaalde reiniging vereist vóór het laden van een product bestemd voor diervoeding.

Het is aan de onderneming om te bepalen welke reiniging het meest doeltreffend zal zijn en welke dus het meest zal bijdragen tot de voedselveiligheid. Door middel van tips en voorbeelden zal punt 5 van dit document de onderneming helpen om de meest aangepaste reiniging te bepalen.

2. Basisprincipes inzake reiniging en desinfectie

Zoals eveneens vermeld in het document 'AC-05 : Wegtransport van diervoeders' kunnen reiniging en desinfectie zich opdringen voor de belading van de compartimenten.

De volgende basisprincipes voor reiniging en desinfectie worden onderscheiden:

- A: Droge reiniging (bvb. borstel, luchtdruk)
- B: Reiniging met water
- C: Reiniging met water en reinigingsmiddel
- D: Reiniging met water, (reinigingsmiddel) en desinfectiemiddel.

Een reiniging met een desinfectiemiddel kan worden aanbevolen, indien nodig na het transport van dierlijke bijproducten of voeders die deze bevatten (zie punt 3).

Sommige producten zullen, omwille van hun chemische samenstelling, enkel een bepaald reinigingsmiddel vereisen (eventueel zonder het gebruik van water).

Keuze van een reinigingsmiddel

Wanneer een reinigingsmiddel vereist is, zal de keuze worden gemaakt in functie van:

- de laadruimte (staal/aluminium/roestvrij staal, aanwezigheid van verbindingen (rubber), enz.)
- het type van voorgaande lading
- de middelen ter beschikking van het bedrijf (reinigingsinstallatie, aanwezigheid van warm water, enz.)
- geen nadelige effecten voor het diervoeder dat vervolgens zal worden vervoerd.

Na vervoer van bepaalde chemische producten en/of vet (vet of olie), die niet oplosbaar zijn in water, is het gebruik van een reinigingsmiddel vereist, indien men de laadruimte effectief geschikt wil maken voor het vervoer van diervoeders.

Andere materialen kunnen ook korstvorming tot gevolg hebben (bvb. cement). In dit geval, zal een snelle waterreiniging na vervoer, de risico's beperken.

Toevoeging van water aan een reinigingsmiddel (zuur of basische) is soms noodzakelijk om het laatste vuil te verwijderen. Het is belangrijk op te merken, dat sommige productresten zouden kunnen reageren op het reinigingsmiddel, en zo een gevaar vormen voor de gebruiker.

Bij de keuze van een ontsmettingsmiddel moeten dezelfde overwegingen in aanmerking genomen worden. Bijkomend moet gecontroleerd worden of het product wel degelijk is goedgekeurd voor oppervlakten die in contact komen met diervoeders (zie AC-01: Algemene bepalingen).

Zoals bovenstaande voorbeelden aantonen, is de strikte naleving van de leveranciersinstructies vereist, zowel omwille van de veiligheid van de operator als omwille van de efficiëntie van de reiniging.

2.1. Reinigingsregime A (droge reiniging)

Bij een droge reiniging wordt het transportmiddel na lossen gereinigd door zuigen, uitblazen of vegen. Moeilijk bereikbare plekken dienen zo nodig manueel met een stoffer of iets dergelijks aanvullend te worden gereinigd.

Indien na reiniging het resultaat onvoldoende blijkt, zal alsnog moeten worden overgeschakeld op een natte reiniging.

2.2. Reinigingsregime B (reiniging met water) of C (reiniging met water en reinigingsmiddel)

Na het transport van o.a. vochthoudende, plakkende stoffen of producten kan een reiniging met water (met of zonder reinigingsmiddel) noodzakelijk zijn.

Het reinigingsmiddel zal worden aangepast aan de aard van het voorgaande transport en wordt gebruikt overeenkomstig de gebruiksvoorschriften van de leverancier.

Moeilijk bereikbare plaatsen dienen zo nodig te worden gereinigd.

Bij het reinigen is het van belang dat het water weg kan lopen. Laat het transportmiddel afhankelijk van de aard van de vervolglading drogen.

2.3. Reinigingsregime D (reiniging met water + reinigingsmiddel + desinfectie)

Een dergelijke behandeling zal over het algemeen slechts efficiënt zijn na een voorafgaande reiniging met water en een reinigingsmiddel (zoals hoger beschreven).

In alle gevallen zullen enkel de wettelijk toegelaten (erkende) desinfectiemiddelen mogen worden gebruikt en dit enkel in de dosis die vermeld is in de gebruiksaanwijzing.

Het desinfectiemiddel zal in functie van de aard van het biologisch risico, dat verbonden is aan de laatst vervoerde lading, worden gekozen.

De criteria zullen met name de volgende zijn :

- De opbouw van het transportmiddel (open/gesloten voertuig, staal/innox, aanwezigheid/afwezigheid van rubber, etc.)
- het beoogde doel (bactericide, fungicide en/of virucide werking van het desinfectiemiddel)

- de verenigbaarheid van het desinfectans met de aard van de producten bestemd voor diervoeders.

De door de fabrikant opgemaakte gebruiksaanwijzing en de voorzorgsmaatregelen bij gebruik, die verband houden met het desinfectans, moeten verplicht worden gevolgd.

2.4. Uitwerking basisprincipes (voor reiniging en desinfectie) en validatie

De effectieve vervoerder dient de toepassing van deze basisprincipes per type transportmiddel gedetailleerd in een reinigingsprotocol (instructie) uit te werken. In dit reinigingsprotocol moet gedetailleerd worden beschreven hoe de verschillende reinigingsregimes afhankelijk van de voorgaande lading worden uitgevoerd. In dit reinigingsprotocol moet vooral aandacht worden besteed aan moeilijk reinigbare plekken, zoals toebehoren, pijpen, slangen, kieren, pompen, dode hoeken etc. Deze aandachtspunten dienen per transportmiddel in het protocol te worden benoemd, waarbij moet worden aangegeven welke onderdelen voor aanvang van de reiniging behoren te worden gedemonteerd. Adviezen met betrekking tot specifieke werkwijzen en de te gebruiken middelen dienen bekomen te worden bij de leverancier van de reinigings- en desinfectiemiddelen.

Elk reinigingsprotocol dat voor een bepaalde transportruimte is opgesteld moet op effectiviteit worden gecontroleerd (gevalideerd) door de ondernemer. Daarna kan dit reinigingsprotocol voor ieder gelijk geconstrueerde transportruimte als referentie reinigingsmethode worden gehanteerd.

2.5. Keuring en beproeving

Na elke reiniging dient men na te gaan of de reiniging voldoende was. Bij tankwagens is als extra controle een verzegeling mogelijk na de uitgevoerde reiniging.

3. Transport van dierlijke bijproducten die niet bestemd zijn voor menselijke consumptie of producten die deze bevatten

3.1. Algemeen

Specifieke maatregelen zijn bepaald in de wetgeving voor transporten van dierlijke bijproducten of diervoeders die dierlijke bijproducten bevatten.

De Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 1069/2009 en (EU) nr. 142/2011 bepalen deze specifieke voorwaarden.

In het kader van zijn activiteiten is het mogelijk dat een transporteur de volgende producten moet vervoeren :

- Dierlijke bijproducten niet bestemd voor menselijke consumptie,
- Afgeleide producten daarvan (bvb. vismeel) of diervoeders die deze bevatten.

Alle nodige maatregelen dienen genomen te worden opdat deze producten identificeerbaar zijn en tijdens het vervoeren ervan gescheiden en identificeerbaar blijven.

Het transport van dierlijke bijproducten moet uitgevoerd worden in aangepaste temperatuursomstandigheden om zo ieder gevaar voor de gezondheid van mens of dier te vermijden.

Afhankelijk van de bestemming van de opgehaalde materialen, dient men een onderscheid te maken tussen de volgende eisen:

- 1) Categorie-3 materialen, afkomstig van vlees en vleesproducten, bestemd voor de productie van rauw voeder voor gezelschapsdieren : max. + 7 °C.
- 2) Categorie-3 materialen, bestemd voor voedermiddelen of voeders voor gezelschapsdieren (andere dan rauw) :
  - a. Onder gekoelde vorm: max. + 7 °C.
  - b. Onder ingevroren vorm: min. - 18 °C.
  - c. Uitzonderingen :
    - Indien het product binnen 24 uur voor verwerking wordt opgehaald en het daaropvolgende transport wordt uitgevoerd met de hulp van een transportmiddel waarbij de opslagtemperatuur wordt gehandhaafd.
    - Bij melkproducten of melkderivaten, stabiel bij kamertemperatuur door de behandeling en/of de kenmerken eigen aan deze materialen.
    - Indien bestemd voor voeders voor pelsdieren.

De koelwagens die voor het vervoer gebruikt worden, moeten zo zijn ontworpen dat gedurende de gehele vervoersperiode de temperatuur op het vereiste niveau kan worden gehandhaafd.

Voertuigen en herbruikbare recipiënten, alsook alle herbruikbare uitrusting of apparatuur die in contact komen met dierlijke bijproducten (categorie 3 materialen) moeten schoon gehouden worden (verordening (EU) 142/2011– bijlage VIII –bijlage I).

Tenzij zij bestemd zijn voor het vervoeren van bijzondere dierlijke bijproducten op zodanige wijze dat er geen gevaar voor versleping bestaat (bvb. dedicated transport), moeten zij met name:

- a) schoon en droog zijn voor gebruik, en
- b) voor zover nodig na elk gebruik gereinigd, gespoeld en/of ontsmet te worden om versleping te voorkomen.

Het is in eerste instantie het bedrijf dat beslist welke reiniging het meest geschikt is om aan de gestelde eisen te voldoen. Het is wel aanbevolen na ieder transport van dierlijke producten een desinfectie uit te voeren.

Recipiënten die opnieuw gebruikt kunnen worden, moeten specifiek bestemd worden voor het vervoer van een bepaald dierlijk bijproduct, voor zover dat nodig is om versleping te voorkomen.

Indien de bevoegde autoriteiten het toelaten, mogen herbruikbare recipiënten worden gebruikt :

- a) voor het vervoer van verschillende dierlijke bijproducten, mits zij na elk gebruik worden gereinigd en ontsmet zodat versleping wordt voorkomen
- b) voor het vervoer van producten van dierlijke oorsprong of van voedingsmiddelen die producten van dierlijke oorsprong bevatten, die niet langer voor menselijke consumptie bestemd zijn om commerciële redenen (bvb. niet verkocht) of omwille van productiefouten of verpakingsgebreken (of andere problemen die geen risico voor de volksgezondheid of de diergezondheid inhouden). In dit geval dienen de herbruikbare recipiënten gebruikt te zijn geweest voor het vervoeren van levensmiddelen bestemd voor humane consumptie, en dient het vervoer uitgevoerd te zijn geweest onder omstandigheden die versleping voorkomen.

Voertuigen en herbruikbare recipiënten, alsook alle uitrusting of apparatuur die in contact komen met voeders van dierlijke oorsprong, of producten die ze bevatten, dienen schoon te worden gehouden. Zij moeten alvorens gebruik, schoon en droog zijn. Behalve in bijzondere gevallen (zie punt 3.2.), wordt het meest gepaste reinigingsregime gedefinieerd en toegepast door het bedrijf, met als doel elke vorm van versleping te voorkomen.

Het document 'AT-11: Dierlijke bijproducten' geeft bijkomende informatie over deze producten.

3.2. Bijzondere bepalingen

In bepaalde specifieke gevallen beschreven in de wetgeving (zie Bijlage IV van VO (EG) nr. 999/2001) kunnen voertuigen en herbruikbare recipiënten die ingezet worden voor bulktransport van bepaalde afgeleide producten of producten die afgeleide producten bevatten enkel en alleen terug gebruikt worden voor andere doeleinden nadat zij gereinigd en door de bevoegde autoriteit van het land geïnspecteerd zijn.

Transport van afgeleide producten (VO (EG) nr. 999/2001 – Bijlage IV)

Bulktransport van verwerkte dierlijke eiwitten en producten die deze bevatten

Bulktransport van verwerkte dierlijke eiwitten, met uitzondering van vismeel, en producten die dergelijke eiwitten bevatten, waaronder biologische meststoffen en bodemverbeteraars, moet uitgevoerd worden in speciaal daarvoor bestemde voertuigen (dedicated transport).

De voertuigen mogen alleen voor andere doeleinden worden gebruikt nadat zij gereinigd en door de bevoegde autoriteit geïnspecteerd zijn (in België : FAVV) [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.a].

Bulktransport van vismeel bestemd voor dierlijke voeding

Vismeel in bulk moet vervoerd worden in speciaal daarvoor bestemde vervoermiddelen (dedicated transport) [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.b]. Eventueel kunnen deze gebruikt worden voor transport van diervoeders die hetzelfde afgeleid product bevatten [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.c.i].

In voorkomend geval kunnen deze voertuigen ook gebruikt worden voor andere doeleinden:

- Indien het bedrijf beschikt over een door de bevoegde autoriteit erkend controlesysteem om versleping te voorkomen. Dit controlesysteem bestaat minimaal uit de volgende maatregelen:
  - a. Een administratie van het vervoerde materiaal en de reiniging van het voertuig; en
  - b. Regelmatige bemonstering en analyse van de vervoerde diervoeders op de aanwezigheid van vismeel [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.c.iii].
- Of nadat zij gereinigd en door de bevoegde autoriteit geïnspecteerd zijn (in België: FAVV) [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.c.ii].

Bulktransport van dicalciumfosfaat en tricalciumfosfaat van dierlijke oorsprong, bloedproducten en bloedmeel bestemd voor de dierlijke voeding.

Bulktransport van dicalciumfosfaat en tricalciumfosfaat van dierlijke oorsprong, bloedproducten afkomstig van niet-herkauwers en bloedmeel afkomstig van niet-herkauwers, moet uitgevoerd worden in speciaal daarvoor bestemde vervoermiddelen (dedicated transport) [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.b]

Eventueel kunnen deze gebruikt worden voor transport van diervoeders die hetzelfde afgeleid product bevatten [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III. C.c.i]

In voorkomend geval kunnen deze voertuigen ook gebruikt worden voor andere doeleinden nadat zij gereinigd en door de bevoegde autoriteit geïnspecteerd zijn (in België: FAVV) [VO (EG) nr. 999/2001 - Bijlage IV – Punt III.C.c.ii].

Transport van diervoeders die afgeleide producten bevatten (VO (EG) nr. 999/2001 – Bijlage IV)

Bulktransport van diervoeders die verwerkte dierlijke eiwitten bevatten

Bulktransport van diervoeders die verwerkte dierlijke eiwitten (met uitzondering van vismeel) bevatten, moet uitgevoerd worden in speciaal daarvoor bestemde voertuigen (dedicated transport). De voertuigen mogen alleen voor andere doeleinden worden gebruikt nadat zij gereinigd en door de bevoegde autoriteit geïnspecteerd zijn (in België : FAVV) [VO (EG) nr. 999/2001 Bijlage IV – Punt

III.C.a].

Bulktransport van diervoeders die bloedproducten afkomstig van herkauwers of verwerkte dierlijke eiwitten, met uitzondering van vismeel, bevatten

Diervoeders in bulk, met inbegrip van voeder voor gezelschapsdieren, die bloedproducten afkomstig van herkauwers of verwerkte dierlijke eiwitten, met uitzondering van vismeel, bevatten, moet uitgevoerd worden in vervoermiddelen die fysiek gescheiden zijn van de vervoermiddelen voor diervoeders in bulk voor landbouwhuisdieren, afgezien van diervoeders voor vleesetende pelsdieren [Bijlage IV – Punt III.D].

Bulktransport van diervoeders (voor niet-herkauwende landbouwhuisdieren) die vismeel, fosfaten van dierlijke oorsprong of bloedproducten afkomstig van niet-herkauwers bevatten

Bulktransport van diervoeders die de volgende afgeleide producten bevatten:

- Vismeeel [Bijlage IV – Punt II.B.e] (afgezien van vleesetende pelsdieren);
- Dicalciumfosfaat of tricalciumfosfaat van dierlijke oorsprong [Bijlage IV – Punt II.C.c] (afgezien van vleesetende pelsdieren);
- Bloedproducten afkomstig van niet-herkauwers [Bijlage IV – Punt II.D.e],

Moet uitgevoerd worden in vervoermiddelen die niet tegelijkertijd diervoeders voor herkauwers vervoeren.

Deze voertuigen kunnen vervolgens toch gebruikt worden voor het transport van diervoeders voor herkauwers na toepassing van de procedure beschreven in Punt 4 van dit document AT-06.

Bulktransport van vismeel bevattende melkvervangers voor jonge herkauwende landbouwhuisdieren

Vismeeel bevattende melkvervangers in bulk, bestemd voor jonge herkauwende landbouwhuisdieren, worden vervoerd in voertuigen die niet tegelijkertijd andere diervoeders voor herkauwers vervoeren. Indien het voertuig vervolgens voor het vervoer van andere diervoeders voor herkauwers wordt gebruikt, moet het grondig worden gereinigd volgens de procedure beschreven in Punt 4 van dit document AT-06 [Bijlage IV – Punt II.Bbis.f].

Bulktransport van visvoeders die bloedmeel bevatten

Diervoeders voor vis in bulk die bloedmeel bevatten, worden vervoerd in voertuigen die niet tegelijkertijd diervoeders voor andere landbouwhuisdieren dan vis bevatten. Indien het voertuig vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor andere landbouwhuisdieren dan vis wordt gebruikt, moet het grondig worden gereinigd volgens de procedure beschreven in Punt 4 van dit document AT-06 [Bijlage IV – Punt II.D.e] .

Bulktransport van voeders voor gezelschapsdieren en diervoeders voor vleesetende pelsdieren die dicalciumfosfaat of tricalciumfosfaat of bloedproducten afkomstig van niet-herkauwers bevatten

Voeders voor gezelschapsdieren en diervoeders voor vleesetende pelsdieren in bulk, die dicalciumfosfaat of tricalciumfosfaat of bloedproducten afkomstig van niet-herkauwers, bevatten moeten vervoerd worden in voertuigen die niet tegelijkertijd andere diervoeders voor herkauwers vervoeren. Indien het voertuig vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor herkauwers wordt gebruikt, moet het grondig worden gereinigd volgens de procedure beschreven in Punt 4 van dit document AT-06 [Bijlage IV – Punt III.D].

4. Sectorale reinigingsprocedure na een transport van diervoeders die bepaalde dierlijke bijproducten bevatten

4.1. Toepassingsgebied van de procedure

In België is een sectorale reinigingsprocedure bestemd voor toepassing in alle gevallen waarvoor de bijlage IV van de Verordening (EG) Nr.999/2001 (en wijz.) een door de bevoegde autoriteit goedgekeurde reinigingsprocedure om versleping te voorkomen, verlangt:

- Voertuigen waarmee diervoeders in bulk die vismeeel bevatten, werden vervoerd en die vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor herkauwers worden gebruikt;
- Voertuigen waarmee melkvervangers, bestemd voor jonge herkauwende landbouwhuisdieren, die vismeeel bevatten in bulk werden vervoerd en die vervolgens voor het vervoer van andere diervoeders voor herkauwers worden gebruikt;
- Voertuigen waarmee diervoeders in bulk die dicalciumfosfaat of tricalciumfosfaat van dierlijke oorsprong bevatten, werden vervoerd en die vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor herkauwers worden gebruikt;
- Voertuigen waarmee diervoeders in bulk die bloedproducten bevatten, werden vervoerd en die vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor herkauwers worden gebruikt;
- Voertuigen waarmee diervoeders in bulk die bloedmeel bevatten, werden vervoerd en die vervolgens voor het vervoer van diervoeders voor andere landbouwhuisdieren dan vis worden gebruikt.

Men dient op te merken dat de toepassing van deze sectorale reinigingsprocedure een uitzondering blijft die enkel van toepassing is voor een beperkt aantal diervoeders die een beperkt aantal afgeleide producten bevat. Deze procedure is dus niet van toepassing voor alle transporten van afgeleide producten (zie kader hierboven).

4.2. Sectorale reinigingsprocedure

1. Basisprincipes	
	Een individueel transportbedrijf dient minstens de raadgevingen van deze sectorale reinigingsprocedure na te leven. Eventuele aanpassingen mogen niet strijdig zijn met deze bepalingen.
	Een reinigingsprotocol dat voor een bepaald vervoersmiddel is opgesteld moet op effectiviteit worden gecontroleerd. Daarna kan dit reinigingsprotocol voor ieder gelijk geconstrueerd vervoersmiddel als reinigingsmethode worden gehanteerd.
	Alle delen van het vervoersmiddel die in rechtstreeks contact zijn geweest met de vervoerde lading dienen te worden gereinigd.
	De transporteur dient per type transportmiddel kennis te hebben van de moeilijk reinigbare plekken, zoals toebehoren, pijpen, slangen, kieren, pompen, dode hoeken etc. Het dient duidelijk te zijn welke onderdelen voor aanvang van de reiniging behoren te worden gedemonteerd.
2. Beschikbare middelen	
	De reinigingsplaats moet zodanig gesitueerd zijn dat kruiscontaminatie met de dierlijke bijproducten of andere ongewenste stoffen uitgesloten is.
	De nodige toestellen en apparaten moeten aanwezig zijn om een grondige reiniging uit te voeren.
	Er dient voldoende tijd te zijn om een grondige reiniging uit te voeren.
3. Droog reinigen	
	In geval van een droge voorgaande lading kan een droge reiniging voldoende zijn. Een droge reiniging kan vanuit praktisch en microbiologisch oogmerk voordelen bieden. Bij een droge reiniging wordt het transportmiddel na lossen gereinigd door zuigen, uitblazen of vegen. Het zuigen heeft hierbij de voorkeur omdat daarbij geen verspreiding van vuil optreedt.
	Moeilijk bereikbare plekken dienen zo nodig manueel met een stoffer aanvullend te worden gereinigd.
	Indien na reiniging het resultaat onvoldoende blijkt, zal alsnog moeten worden overgeschakeld op een natte reiniging.

4. Reinigen met water	
	De onderneming waakt erover dat de kwaliteit van het water, gebruikt in het kader van de reinigingswerkzaamheden die in haar installaties of met haar eigen apparatuur gebeurden, aangepast is aan het gemaakte gebruik alsmede aan de aard van de vervoerde producten. De onderneming moet de wijze aantonen waarop zij de eventuele risico's verbonden aan de waterkwaliteit beheerst.
	Voor elke natte reiniging worden de restanten van de voorafgaande lading zoveel mogelijk droog verwijderd.
	Voor een natte reiniging kan best gebruik worden gemaakt van een hogedrukreiniger.
	Om de restanten makkelijker te verwijderen kan een verhoogde watertemperatuur gebruikt worden. Deze mag echter niet hoger zijn dan 60°C om het coaguleren van eiwitten, en daardoor het hechten aan oppervlakken, te voorkomen.
	Moelijk bereikbare plaatsen dienen zo nodig met geschikte hulpmiddelen, zoals borstels, afzonderlijk te worden schoongemaakt.
	Indien na reiniging het resultaat onvoldoende blijkt, zal alsnog moeten worden overgeschakeld op een reiniging een geschikt reinigingsmiddel.
	Bij het reinigen is het van belang dat het water weg kan lopen. Laat het transportmiddel afhankelijk van de aard van de vervolglading drogen door voldoende ventilatie of gebruik van een heteluchtkanon.
5. Reinigen met water en een geschikt reinigingsmiddel	
	Ingeval van eiwitrijke of vette ladingen is het gebruik van een reinigingsmiddel noodzakelijk. Om vetten gemakkelijk te kunnen verwijderen is een verhoogde watertemperatuur nodig. Deze mag echter niet hoger zijn dan 60 graden Celsius om het coaguleren van eiwitten, en daardoor het hechten aan oppervlakken, te voorkomen. Om het verwijderen van vetten en eiwitten te vergemakkelijken wordt een matig tot sterk alkalisch reinigingsmiddel geadviseerd in de door de fabrikant voorgeschreven dosering. In open laadruimtes kan het beste een schuimend, ontvettend middel worden gebruikt. In geval van gesloten bulkwagens mag juist geen schuimend middel worden ingezet, maar kan beter worden gewerkt met een zogenaamd "Cleaning In Place" (CIP) reinigingsmiddel bij verhoogde temperatuur.
	Adviezen met betrekking tot specifieke werkwijzen en de te gebruiken middelen dienen verstrekt te worden door de leverancier van de reinigingsmiddelen.
	Voor elke reiniging met een reinigingsmiddel worden de restanten van de voorafgaande lading zoveel mogelijk droog verwijderd. Er wordt er voorgespoeld met warm water en de moeilijk bereikbare plaatsen worden handmatig gereinigd.
	Inschuimen met een reinigingsmiddel ingeval van open laadruimtes of spoelen met een CIP reinigingsmiddel ingeval van bulkwagens.
	Naspoelen met warm water.
	Bij het reinigen is het van belang dat het water weg kan lopen. Laat het transportmiddel afhankelijk van de aard van de vervolglading drogen door voldoende ventilatie of gebruik van een heteluchtkanon.
6. Keuring	
	Na elke reiniging dient een visuele inspectie te worden verricht.
	Na elke reiniging dienen de volgende gegevens te worden geregistreerd: datum, identificatie van de laadruimte en van het vervoersmiddel, vervoerde lading, uitgevoerde reiniging en resultaat van de beoordeling.

5. Keuze van reiniging en voorbeelden

Met uitzondering van een aantal gevallen waarbij een reiniging waarschijnlijk niet nodig is (bvb. opeenvolgend transport van een diervoeder afkomstig van hetzelfde lot) zal de transporteur het best een reiniging uitvoeren alvorens een diervoeder te laden. Deze reiniging is gewoonlijk afhankelijk van de aard van de voorgaande lading (zie 'AC-05 : Wegtransport van diervoeders').

De chauffeur moet op de hoogte zijn van de minimale uit te voeren reiniging voor iedere belading van diervoeders op één van de volgende manieren:

- ofwel geeft de transportverantwoordelijke hem de minimaal vereiste reiniging door
- ofwel beschikt hij zelf over een lijst waarin de minimale reiniging is opgenomen in functie van het voordien vervoerde product.

Om het meest geschikte reinigingsregime te kunnen bepalen, kan de onderneming zich baseren op :

- zijn ervaring
- bestaande literatuur
- de voorwaarden die gesteld worden door de opdrachtgever en het bestaan van eventuele rittenstaten
- de informatie die door de fabrikant van het product wordt verstrekt (MSDS, referenties uit databanken, etc.)
- een gevarenanalyse (zie 'AT-04: Praktische uitvoering van het HACCP-plan')

Allerhande verschillende producten kunnen worden vervoerd door een bedrijf dat ook transport van diervoeders realiseert, maar voorgaande ladingen die men het meest tegenkomt zijn bijvoorbeeld :

- kunstmeststoffen (nitraten, kalizouten, minerale fosfaten, enz.)
- materialen zoals zand, aarde, grind, enz.,
- levensmiddelen (bvb. baktarwe, aardappelen)
- of andere diervoeders .

De onderstaande praktijkvoorbeelden zijn geïnspireerd op transporten die frequent worden uitgevoerd.

 Voorbeelden
<p>Een transporteur realiseert een vervoer van ammoniumnitraat (kunstmeststof). Vervolgens moet hij granen bestemd voor dierlijke voeding vervoeren. Na het mesttransport veegt hij de laadruimte zorgvuldig uit zodat er geen resten van meststof achterblijven. Daarna kan hij de granen laden.</p> <p>Op een andere dag, voert hij opnieuw een mesttransport uit. Tengevolge van condensatie blijft de meststof wat aan de wanden plakken en ondanks zorgvuldig vegen kunnen niet alle resten verwijderd worden. De transporteur moet bijgevolg overgaan tot een reiniging met water (eventueel met een reinigingsmiddel) om alle sporen van de meststof te elimineren en alsnog veilig een diervoeder te kunnen vervoeren.</p>
<p>Een transporteur maakt zich klaar om koolzaadperskoek te laden. Men signaleert hem dat men salmonella heeft gedetecteerd in het lot waarvan de perskoek afkomstig is. Na het transport en het lossen van de perskoek, voert de transporteur een zorgvuldige reiniging uit van de laadruimte. Vervolgens gaat hij over tot een desinfectie van de laadruimte met behulp van een toegelaten desinfectiemiddel, waarvan de gebruiksvoorschriften goed worden gevolgd.</p>
<p>Een transporteur heeft een lading aarde vervoerd. Na dit transport wil hij diervoeders vervoeren. Hij begint de laadruimte te vegen. Daarna merkt hij op dat er nog veel aarde is blijven kleven aan de wanden van de laadruimte. Hij reinigt de laadruimte vervolgens met water tot alle resten verdwenen zijn.</p>
<p>Een handelaar vervoert granen die behandeld zijn met een insecticide. Na het vervoer en een daaropvolgend uitvegen van de laadruimte zijn er geen resten van granen meer te vinden maar er is wel nog een geur van 'een chemisch product', afkomstig van het insecticide, waarneembaar. De handelaar reinigt dan met water (eventueel met een reinigingsmiddel) tot de laadruimte geurvrij is.</p>
<p>Een transporteur wordt ingeschakeld tijdens de bietencampagne. Hij vervoert dagelijks suikerbieten. Men vraagt hem om perspulp te vervoeren. Hij moet de laadbak reinigen voor belading. Het is duidelijk dat gewoon uitvegen niet voldoende is. Inderdaad, na het vegen en gezien de weersomstandigheden tijdens het rooien van de bieten blijven er aardereesten in de laadbak. Het is dus nodig om het compartiment met water te reinigen. Op die manier is er geen risico dat de aarde, die nog aanwezig is na het vegen, de perspulp kan besmetten.</p>
<p>Een transporteur heeft net lijnolie gelost in een zeepfabriek. Het volgende geplande transport is een transport van melasse bestemd voor een mengvoederfabrikant. De lijnolie kan niet verwijderd worden met een droge reiniging. Een reiniging met warm water zal ook niet volledig volstaan. Water en olie gaan inderdaad niet goed samen en vetsporen zouden kunnen achterblijven. Voor zo'n opeenvolging van transport moet de chauffeur een reiniging uitvoeren met behulp van een reinigingsmiddel dat geschikt is om in contact met diervoeders te</p>

Voorbeelden

komen terwijl hij de gebruiksaanwijzing van het reinigingsmiddel nauwgezet opvolgt.